

ch 5: ağaçlar

todo

5.1 hedefler

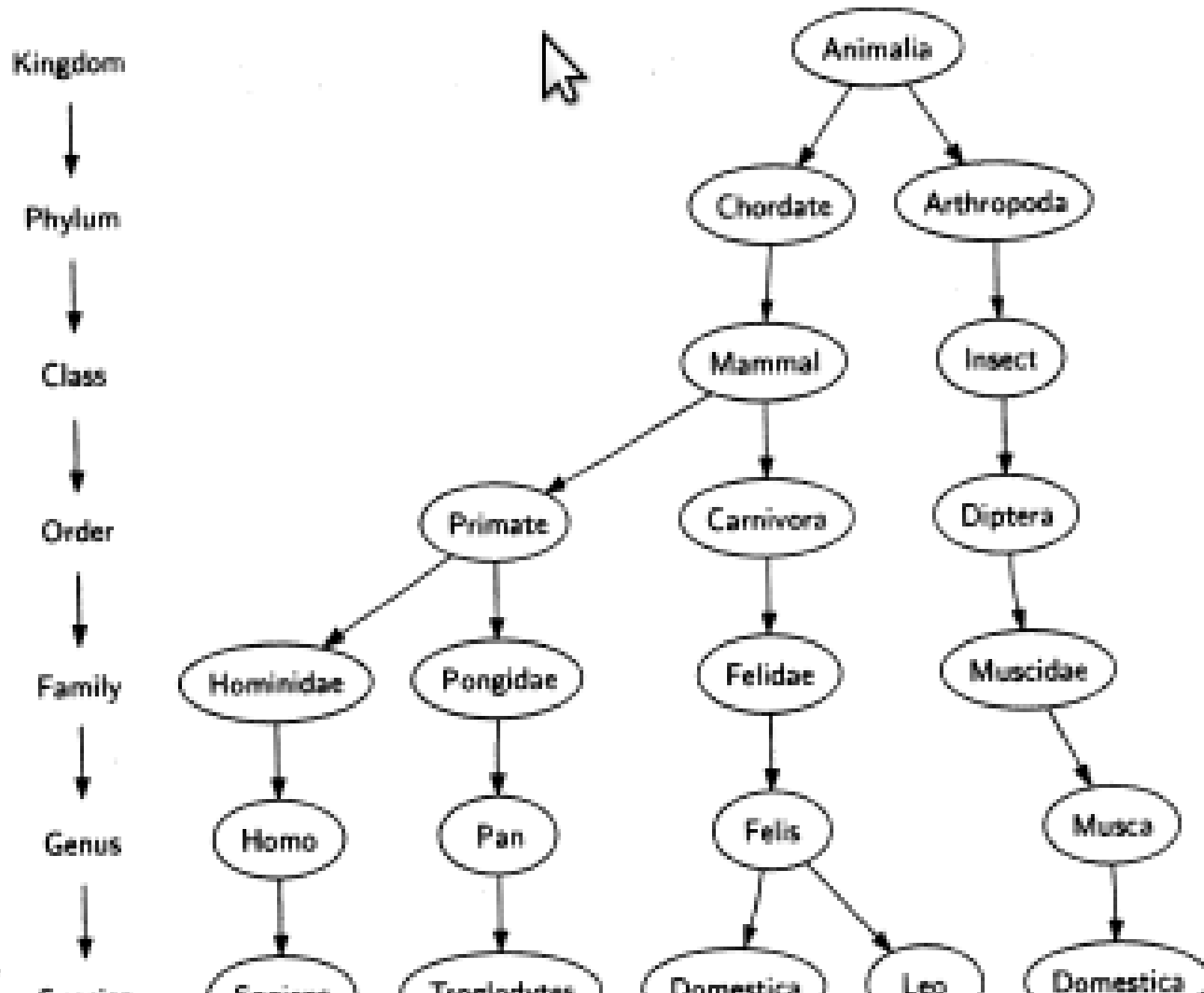
- ağaç veri yapısı: tanımla, kullan
- harita veri yapısı için ağaç kullanımı
- listeyle ağaç gerçekleştirme
- sınıf ve referansları kullanarak ağaç gerçekleştirme
- özyineli veri yapısı olarak ağaç gerçekleştirme
- yığın (heap) kullanarak öncelikli kuyruk

5.2 ağaç örnekleri

- işletim sistemleri, grafikler, veritabanı sistemleri, bilgisayar ağları
- botanik kuzeniyle ortak özelliklere sahip: ağaç, kök, dal, yaprak
- ağaç veri yapısında kök yukarıdadır, yapraklar aşağıdadır

örnek

→ biyolojik sınıflandırma ağacı

örnek

dosya sistemleri ağacı

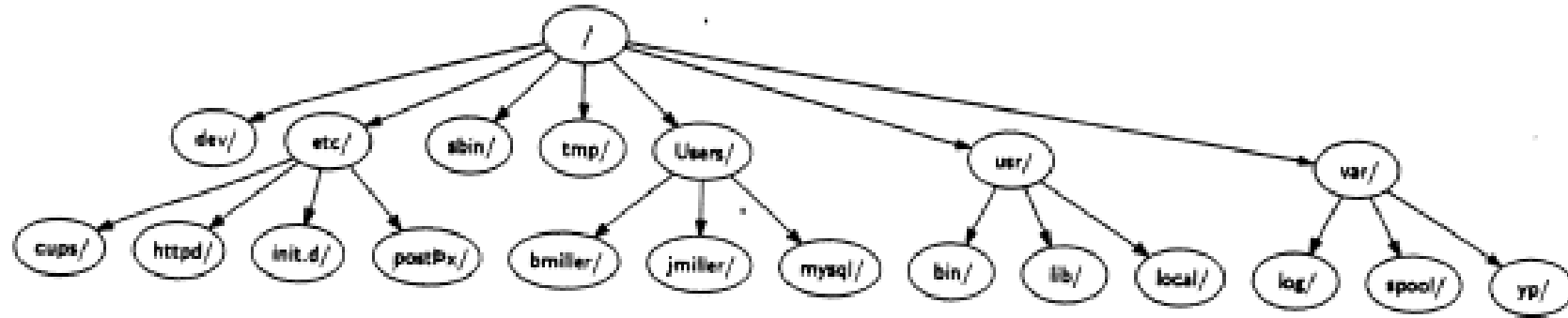

Figure 5.2: A Small Part of the Unix File System Hierarchy

- klasörler ağaçlar yapısıyla tutulur
- bir klasörü (ve altındakileri) başka bir konuma taşımak
- altağacı (**subtree**) yeni dala (**branch**) taşımaktır

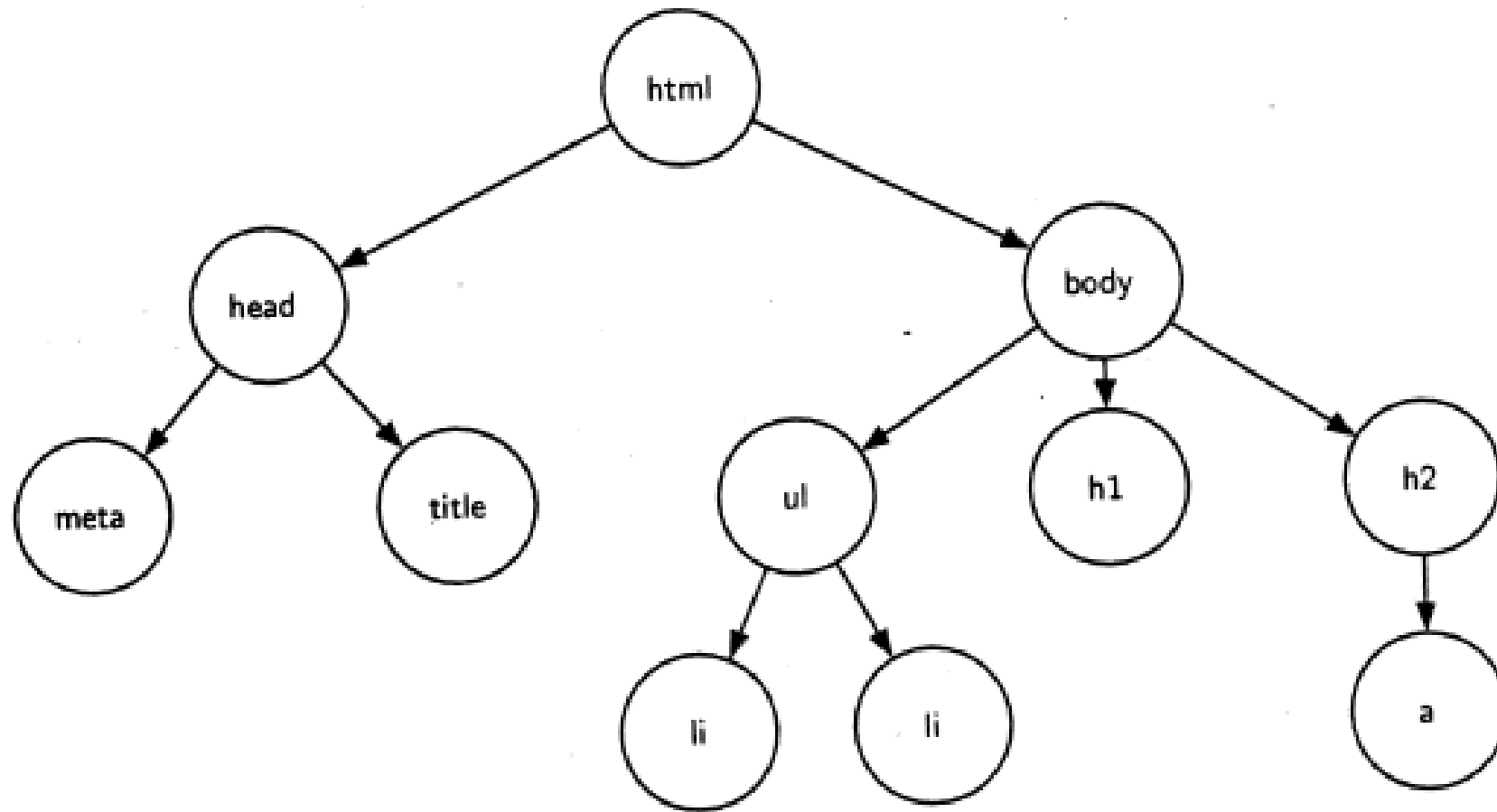
örnek

web sayfası ağacı

```
1      <html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml"
2          xml:lang="en" lang="en">
3      <head
4          <meta http-equiv="Content-Type"
5              content="text/html; charset=utf-8" />
6          <title>simple</title>
7      </head>
8      <body>
9      <h1>A simple web page</h1>
10     <ul>
11         <li>List item one</li>
12         <li>List item two</li>
13     </ul>
14     <h2><a href="http://bil.omu.edu.tr">CENG</a></h2>
15 </body>
16 </html>
```

örnek

gösterim

→ HTML ile yazılmış tagle

→ hiyerarşiye dikkat. içiçelikler seviyelere karşılık geliyor

```
1 <body>
2   <ul>
3     <li>...</li>
```

5.3 sözlük ve tanımlar

düğüm (node): ağacın temel parçası. ismi var. “anahtar” olarak adlandırırız. ekstra bilgi (“payload”) içerir. bir çok algoritma için payload önemsizdir.

dal (edge): iki düğümü birbirine bağlar. ilişkiyi gösterir.

kök (root): kendisine girdi olmayan tek düğüm. dosya sistemindeki /

yol (path): dalla bağlanan sıralı düğümler listesi. /etc/init.d/gdm

çocuk (children): aynı ebeveyne sahip düğümler. head:meta, title

ebeveyn (parent): çıktı üreten düğümler.

kardeş düğümler (sibling nodes): çocuklar kardeştir.

altağaç (subtree): özyineleme.

yaprak düğüm (leaf node): çocuğu olmayan düğüm

seviye (level): köke olan uzaklık. $n=0$ kök düğüm.

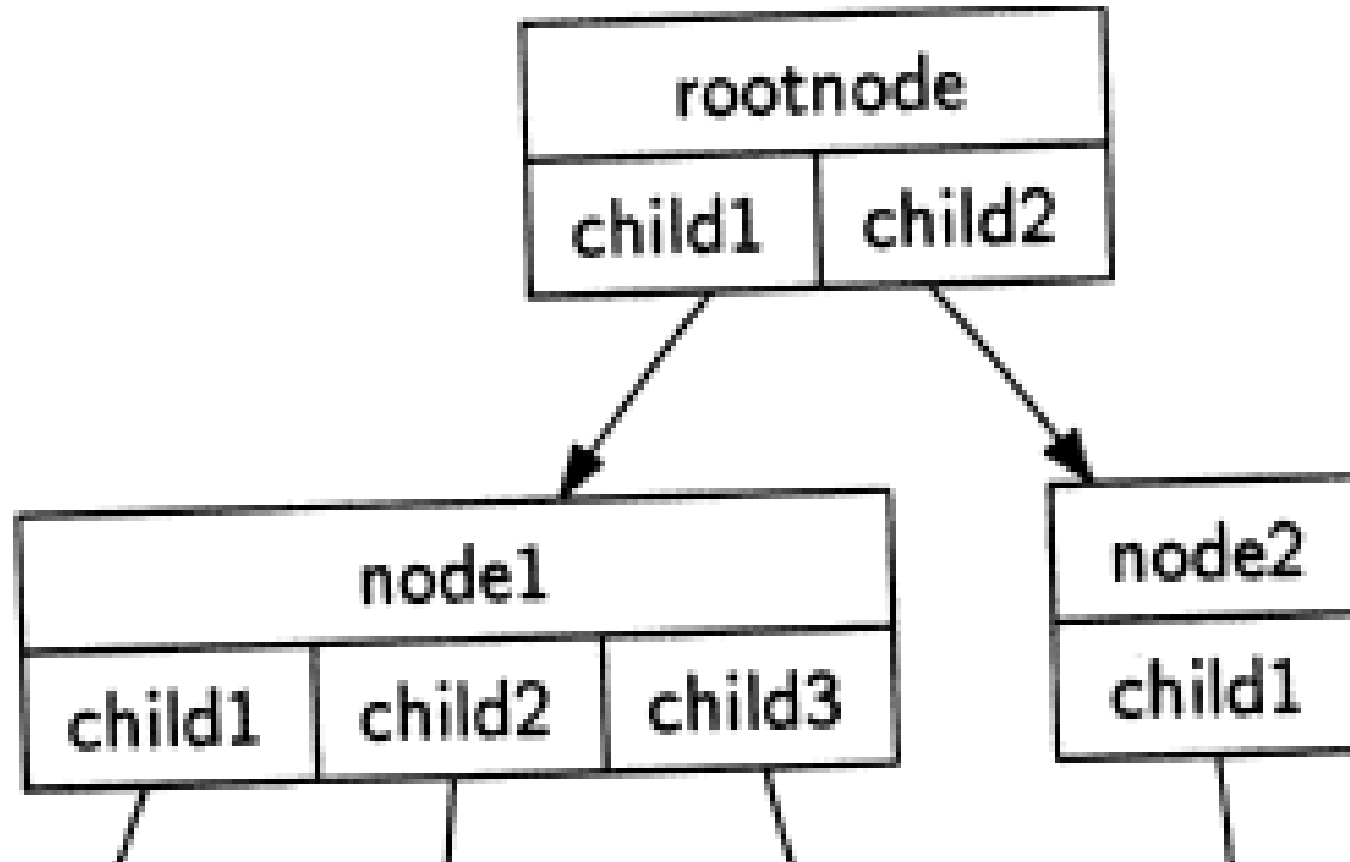
yükseklik (height): en büyük seviye. $h=n_{\max}$ HTML’de
yükseklik = 3

tanım 1: ağaç

ağaç: düğüm kümesinden ve bunları birbirine bağlayan dallar kümesinden oluşur.

özellikleri:

- ağacın ilk düğümü, köktür
- kök hariç her düğümün ebeveyni vardır
- kökten her bir düğüme yalnız bir yol vardır

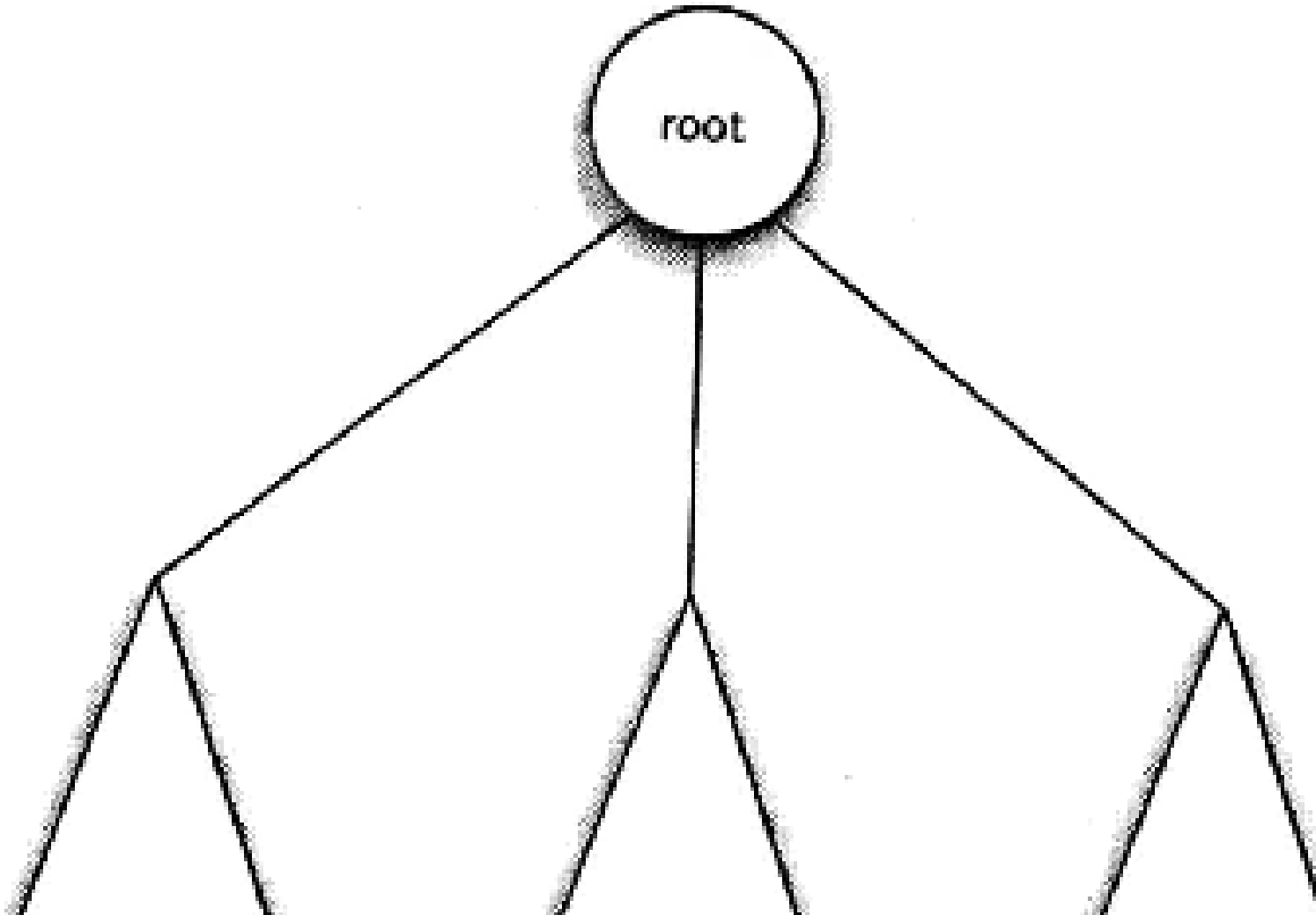
tanım 1: ikil ağaç

ikil ağaç: her bir düğüm en fazla iki çocuğa sahip

tanım 2: altağaç

ağaç, özyineleme

- ya boş ya da bir kök içeren ve
- sıfır veya daha fazla altağaçtan oluşur.
- her bir ağacın kökü, ebeveynine bir dalla bağlıdır

5.4 gerçekte

BinaryTree(): boş ağaç örneği

getLeftChild(): sol altağaç

getRightChild(): sağ altağaç

setRootVal(val): düğüme val ataması yapar

getRootVal(): düğümün değerini döndür

insertLeft(val): sol çocuğu ekle

insertRight(val): sağ çocuğu ekle

5.4.1 listelerin listesi temsili

genel yapı (özyinelilik),

```
Agac = [kok,  
        [sol alt Agac],  
        [sag alt Agac]  
       ]
```

→ özyinelilik

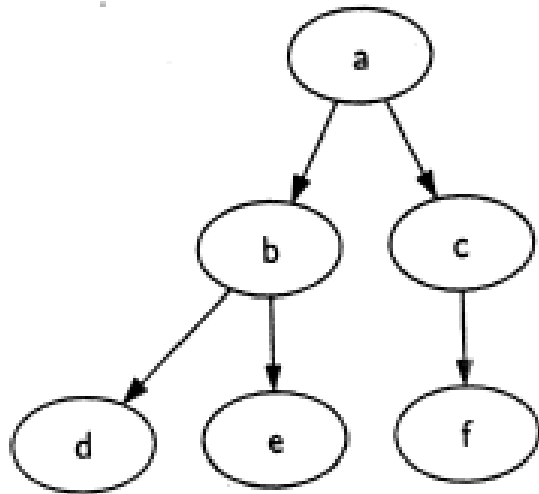
→ listenin ilk elemanı: $\text{Agac}[0] \implies \text{kök}$

→ listenin ikinci elemanı: $\text{Agac}[1] \implies \text{solaltağaç}$

→ listenin üçüncü elemanı: $\text{Agac}[2] \implies \text{sagaltağaç}$

örnek

basit bir ağaç

(a) A small tree

```
myTree = ['a',    #root
          ['b',    #left subtree
           ['d' [], []],
           ['e' [], []] ],
          ['c',    #right subtree
           ['f' [], []],
           [] ]
          ]
```

(b) The list representation of the tree

Figure 5.6: Representing a Tree As a List of Lists

kabuk

PB:5202

```
1  >>> myTree = ['a', # kok
2  ...           ['b', # sol altagac
3  ...           ['d', [], []],
4  ...           ['e', [], []] ],
5  ...           ['c', # sag altagac
6  ...           ['f', [], []],
7  ...           [] ]
8  ...           ]
9  >>> myTree
10 ['a', ['b', ['d', [], []], ['e', [], []]], ['c', ['f', [], []], []]]
11 >>> kok = myTree[0]
12 >>> solAltAgac = myTree[1]
13 >>> sagAltAgac = myTree[2]
14 >>> kok
15 'a'
16 >>> solAltAgac
17 ['b', ['d', [], []], ['e', [], []]]
18 >>> sagAltAgac
19 ['c', ['f', [], []], []]
20 >>> solAltAgac[0] # kok
21 'b'
22 >>> solAltAgac[1] # sol alt agac
23 ['d', [], []]
24 >>> solAltAgac[2] # sag alt agac
25 ['c', [], []]
```

yardımcı işlevler

ikil ağaç oluştur

```
1      def BinaryTree(r):  
2          return [r, [], []]
```


liste işlevlerini hatırlayalım

liste işlevleri

Method Name	Use	Explanation
<code>append</code>	<code>alist.append(item)</code>	Adds a new item to the end of a list
<code>insert</code>	<code>alist.insert(i,item)</code>	Inserts an item at the ith position in a list
<code>pop</code>	<code>alist.pop()</code>	Removes and returns the last item in a list
<code>pop</code>	<code>alist.pop(i)</code>	Removes and returns the ith item in a list
<code>sort</code>	<code>alist.sort()</code>	Modifies a list to be sorted
<code>reverse</code>	<code>alist.reverse()</code>	Modifies a list to be in reverse order
<code>del</code>	<code>del alist[i]</code>	Deletes the item in the ith position
<code>index</code>	<code>alist.index(item)</code>	Returns the index of the first occurrence of <code>item</code>
<code>count</code>	<code>alist.count(item)</code>	Returns the number of occurrences of <code>item</code>
<code>remove</code>	<code>alist.remove(item)</code>	Removes the first occurrence of <code>item</code>

Table 1.2: Methods Provided by Lists in Python

altağacı ekle

sol altağacı ekle

```
1      def insertLeft(root,newBranch):
2          t = root.pop(1)
3          if len(t) > 1:
4              root.insert(1,[newBranch,t,[]])
5          else:
6              root.insert(1,[newBranch, [], []])
7          return root
```

sağ altağacı ekle

```
2      def insertRight(root,newBranch):
3          t = root.pop(2)
4          if len(t) > 1:
5              root.insert(2,[newBranch,t,[]])
6          else:
7              root.insert(2,[newBranch, [], []])
8          return root
```

→ yeni eklenen dal üste kalır

örnek çalışma

PB:5203

```
1  >>> from listing_5_1 import *
2  >>> from listing_5_2 import *
3  >>> from listing_5_3 import *
4  >>> myTree = BinaryTree('a')
5  >>> insertLeft(myTree, 'd')
6  ['a', ['d', [], []], []]
7  >>> insertLeft(myTree, 'b')
8  ['a', ['b', ['d', [], []], []], []]
9  >>> insertRight(myTree, 'f')
10 ['a', ['b', ['d', [], []], []], ['f', [], []]]
11 >>> insertRight(myTree, 'c')
12 ['a', ['b', ['d', [], []], []], ['c', [], ['f', [], []]]]
```

→ Fig 5.6'yı elde etmek için yeterli mi?

→ nasıl çağırdığınıza dikkat!

→ elde edilen ağacı çizin

get/set işlevleri

get/set işlevleri

```
1      def getRootVal(root):
2          return root[0]
3
4      def setRootVal(root,newVal):
5          root[0] = newVal
6
7      def getLeftChild(root):
8          return root[1]
9
10     def getRightChild(root):
11         return root[2]
```